

**Familiereis Kroatië,
Bosnië-
Herzegovina &
Montenegro - 14
dagen**

Familie reis Kroatië, Bosnië-Herzegovina & Montenegro - 14 dagen

Waar cultuur en natuurschoon samenkomen

FBK 8 - 22 14

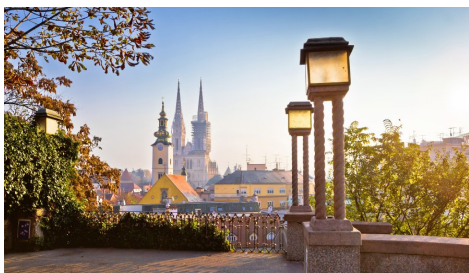
Uitgebreide routebeschrijving

Route

Dag tot dag schema

	Vervoer	Route	Overnachting
1	Vliegtuig, Bus	Vertrek – Aankomst Zagreb	Zagreb
2	Bus	Zagreb – Una Nationaal Park – Bihać	Bihać
3		Bihać	Bihać
4	Bus	Bihać – Jajce – Travnik	Travnik
5	Bus	Travnik – Sarajevo	Sarajevo
6		Sarajevo	Sarajevo
7	Bus	Sarajevo – Mostar	Mostar
8		Mostar	Mostar
9	Bus	Mostar – Žabljak (Durmitor Nationaal Park)	Žabljak
10		Žabljak	Žabljak
11	Bus	Petrovac	Petrovac
12		Petrovac / bezoek aan Nationaal Park Skadar	Petrovac
13		Petrovac	Petrovac
14	Bus, Vliegtuig	Vertrek Petrovac - Podgorica - Aankomst	Aankomst

Dag 1 Vertrek – Aankomst Zagreb

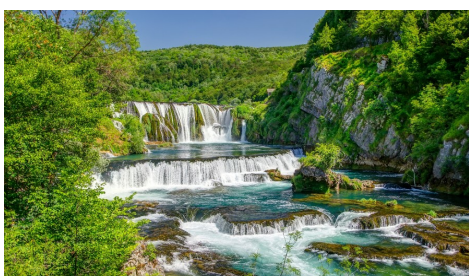
Je start deze familiereis Bosnië en Herzegovina & Montenegro reis in Zagreb, **de hoofdstad van Kroatië**. Zagreb behoort tot de oudste steden van Midden-Europa. Afhankelijk van je aankomsttijd kun je de stad samen met je reisbegeleider alvast verkennen. In de straat Tkalciceva, beter bekend als de barstraat waar altijd een stroom mensen te vinden is, kun je genieten van een lekkere Kroatische maaltijd.

ECHT OP REIS TIP

Local Impact Score

Voor elke reis streven we naar een minimale impact op het klimaat en een maximale positieve impact op de lokale omgeving. Om inzichtelijk te maken welk deel van onze uitgaven en de uitgaven van onze reizigers bij de lokale gemeenschap terecht komt, hebben wij een Local Impact Score ontwikkeld. De Local Impact Score van deze reis is: **63**

[Lees meer over de Local Impact Score.](#)

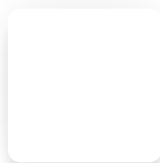

Dag 2 Zagreb – Una Nationaal Park – Bihać

Vandaag ga je de grens over naar Bosnië-Herzegovina. Onderweg naar Bihać breng je eerst een bezoek aan **Una Nationaal Park** (entreegeld inbegrepen). Dit prachtige park heeft een oppervlakte van bijna 200 km² en is pas sinds 2008 toegankelijk voor bezoekers. Je wordt hier ondergedompeld in de mooie en nog ongerepte natuur. Geniet van de verschillende watervallen en wildwaterstroomversnellingen. De **Štrbački Buk** is met zijn 24 meter de hoogste en meest spectaculaire waterval het van park.

Aan het einde van de dag kom je aan in het **schilderachtige Bihać**. In het kleine centrum vind je veel gezellige terrassen, maar ook aan het water vind je genoeg restaurants om een lekker traditioneel gerecht te bestellen. Bosanska, de belangrijkste straat voor voetgangers, is rijk aan cafés waar je lekker ontspannen een kopje koffie kunt drinken. Je ziet al gauw dat dit ook de favoriete bezigheid van de lokale bevolking is.

ECHT OP REIS TIP

Dag 3 Bihać

Je start de dag met een stadstour door Bihać. De stad heeft een lange geschiedenis, maar helaas vind je niet veel oude monumenten terug vandaag de dag. Bihać is door de eeuwen heen een aantal keer vernietigd. Toch bezoek je vandaag de oudste overblijfselen van de stad. Neem een kijkje bij het Ostrožac kasteel en bezoek het **AVNOJ museum** (entreegeld niet inbegrepen). In dit museum leer je meer over een belangrijk stukje geschiedenis van Voormalig Joegoslavië. Sluit je stadstour gezellig af met een gezamenlijke lunch (inbegrepen in de reissom).

De middag staat in het teken van de prachtige natuur. Je bezoekt de **Japod eilanden**, gelegen in de Una rivier. Heerlijk om hier je middag te spenderen. Huur een kajak of een fiets om de omgeving te verkennen. Zin in wat actie? Ga dan mee **raften**. Met een rubberen boot trotseer je de **stroomversnellingen** en de rivier en bewonder je watervalletjes. Natuurlijk ook de mogelijkheid om af en toe uit het bootje te springen voor een **verfrissende duik in het water!**

Dag 4 Bihać – Jajce – Travnik

Na het ontbijt reis je weer verder en breng je een bezoek aan Jajce, een klein stadje gelegen in het centrale deel van Bosnië en Herzegovina. Het gebied werd al in de oudheid bewoond, maar de welvaart kwam pas echt tot leven in de middeleeuwen, toen Jajce de hoofdstad was het van onafhankelijke koninkrijk Bosnië. Maar naast historische monumenten staat Jajce ook zeker bekend om het mooie natuurschoon, zo is de **Jajce-waterval** een hoogtepunt van de stad. Ook breng je een bezoek aan de **houten watermolens** van Jajce. Er staan er maar liefst twintig. Zes daarvan zijn nog in werken.

Na een wandeling door Jajce reis je verder naar **Travnik**, een van de oudste steden in Bosnië en Herzegovina. Hier ook weer genoeg bezienswaardigheden om te ontdekken tijdens een stadswandeling. Zo bezoek je bijvoorbeeld het Ivo Andrić herdenkingshuis. Ivo Andrić is een van de meest bekende romanschrijvers van het land en heeft in 1961 dan ook de Nobelprijs gewonnen. Dit is het huis waar hij geboren is in 1892.

Dag 5 Travnik – Sarajevo

Vandaag is het tijd voor Sarajevo, de hoofdstad van Bosnië en Herzegovina. Voordat je in Sarajevo arriveert maak je een stop bij **Vrelo Bosne**, een populair natuurpark. Wandel over de kronkelende paden en geniet van een oase van rust voordat je de drukke stad inrijdt.

Eenmaal aangekomen in Sarajevo merk je al gauw dat de stad nog een sterk Islamitisch karakter heeft. Veel moskeeën, houten huizen met sierlijk interieur en de oude Turkse bazaar. De **Baščaršija bazaar** ademt de sfeer van eeuwenoude handelstradities. Tijdens de stadstour in Sarajevo breng je een bezoek aan een aantal indrukwekkende bezienswaardigheden in de stad, zoals de Latijnse brug en het stadhuis. Breng ook een bezoek aan **de Tunnel of Hope** (entreegeld inbegrepen). Deze tunnel was tijdens de oorlog de enige verbinding tussen Sarajevo en de buitenwereld. De tunnel is 800 meter lang en is volledig met de hand gegraven.

Dag 6 Sarajevo

Vrije dag. Wist je dat Sarajevo net als Berlijn ook in oost en west is opgedeeld? Doordat de stad volledig omringd is door bergen heb je van bovenaf een prachtig uitzicht over de stad. Niets leukers dan met de kabelbaan de berg op te gaan. Boven op de berg vind je ook nog de restanten van de **oude Olympische bobsleebaan**, die gebruikt is tijdens de Olympische Winterspelen van 1984. De bobsleebaan is verlaten en is nu opengesteld voor publiek. Wandel over de bobsleebaan en beeld jezelf in als een echte Olympische bobsleeër!

Dag 7 Sarajevo – Mostar

Vandaag reis je verder naar een andere populaire stad in Bosnië en Herzegovina; Mostar. Onderweg bezoek je de **Skakavac waterval**, een van de hoogste watervallen van de Balkan. Ook neem je een kijkje bij **Tito's bunker** nabij het plaatsje Konjic. Deze bunker werd in het geheim gebouwd en heeft veel geld en werk gekost, maar is uiteindelijk nooit gebruikt. De entreegelden zijn vandaag inclusief in de reissom.

Mostar staat voornamelijk bekend om de oude **Stari Most brug** en zijn oude Turkse huizen. Deze stenen brug over de Neretva rivier is het symbool voor de eenheid van Bosnië en Herzegovina.

ECHT OP REIS TIP

Eet je lokaal?

Ontdek je graag lokale smaken? Tijdens je vakantie is het de moeite waard om te genieten van plaatselijke gerechten. Lokale producten zijn duurzamer, omdat ze geen hele wereldreis hebben gemaakt. Minder kilometers betekenen minder CO₂-uitstoot en een schonere omgeving. Bovendien ondersteun je met het kopen van lokale producten de plaatselijke economie. Een win-win situatie!

Dag 8 Mostar

Vandaag breng je een bezoek aan de **Kravica watervallen** (entreegeld inbegrepen) vlak bij de grens van Kroatië. Deze prachtige watervallen zijn een van de mooiste bezienswaardigheden in Bosnië en Herzegovina. Na een frisse duik in het water is het tijd om te gaan lunchen in een gezellige wijnmakerij (inbegrepen in de reissom). De rest van de middag kun je lekker zelf besteden in Mostar. Struin over **de oude bazaar Kujundžiluk** en kijk rond voor leuke handgemaakte souvenirjes. Eindig op een gezellig terras met uitzicht op de Stari Most, waar ervaren jongeren van de 20 meter hoge brug springen.

Dag 9 Mostar – Žabljak (Durmitor Nationaal Park)

Het is tijd om Bosnië en Herzegovina achter je te laten en de grens over te gaan naar Montenegro. Žabljak is de hoogste stedelijke nederzetting in de Balkan, gelegen op een hoogte van 1456 meter. Žabljak is de toegangspoort naar het Durmitor. Adem de frisse lucht in terwijl je een bezoek brengt aan **het Zwarte Meer** (Crno Jezero). Dit meer is het grootste gletsjermeer van het **Durmitor Nationaal Park**. Durmitor is het grootste nationale park van Montenegro en kenmerkt zich door het indrukwekkende landschap vol ruige bergen, uitgestrekte weiden en heldere meren. Een leuke manier om de omgeving van Žabljak en het Durmitor Nationaal park te leren kennen is per fiets! **Stap op de fiets** en geniet van de fietsroute door dit prachtige stukje van Montenegro.

Dag 10 Žabljak

Vrije dag. Neem je vandaag zelf even de tijd om de prachtige omgeving te ontdekken? Of kies je misschien een van de optionele excursies? Žabljak is namelijk de perfecte plek voor wat actie! Ga bijvoorbeeld mee op de excursie **canyoning**. Ook is **ziplinen** ook een leuke optie. Zvevend over de omgeving, hoe gaaf is dat? Er is zoveel te doen in de omgeving, dus mocht canyoning en ziplinen niet voor je zijn weggelegd wees dan niet getreurd. **Vervelen is geen optie** hier.

Dag 11 Petrovac

Vandaag laat je de bergen achter je en reis je verder naar **de Montenegrijse kust**. Het kleine kustplaatsje Petrovac ademt **mediterrane sfeer** en het is dan ook genieten geblazen aan het strand Petrovačka Plaža. Verken het stadje, slenter langs de gezellige boulevard en geniet van **lokale gerechten** in een van de vele restaurants.

ECHT OP REIS TIP

Hoewel het strand van Petrovac een zandstrand is raden we je toch aan om waterschoenen mee te nemen. Het zand is wat grof en je komt toch hier en daar wat stenen tegen. Waterschoentjes zorgen dat je pijnvrij en charmant het water in kunt wandelen.

Dag 12 Petrovac / bezoek aan Nationaal Park Skadar

Op slechts 25 kilometer van Petrovac vind je het **Skadar Nationaal Park**. Het Skadar meer is een van de mooiste plekken in Montenegro en het grootste meer van de Balkan met zoet water. Tijdens je bezoek ervaar je de Montenegrijnse cultuur die je niet gauw vindt in de toeristische plaatsen. Geniet van prachtige uitzichten tijdens een boottochtje op het meer vandaag. De lunch is vandaag inbegrepen in de reissom.

Dag 13 Petrovac

Vrije dag. Vandaag kun je lekker op eigen houtje Petrovac verkennen of genieten aan een van de populaire stranden. Wil je liever toch wat ondernemen? Dan kun je bijvoorbeeld een boottochtje maken naar Budva. Geniet van het tochtje over het water terwijl je langs de kust vaart. Maak een wandeling in Budva en bezoek het Sint Nikola eiland dat tegenover Budva ligt.

ECHT OP REIS TIP

Bescherm je huid en de zee!

Smeren tegen de stralen van de zon is noodzakelijk. Maar na slechts 20 minuten is ruim 25% van je aangebrachte zonnecrème al opgelost in het water en veel zonnebrandproducten hebben chemische uv-filters die zeer schadelijk zijn voor vissen en koraal. Daarom is het beter zonnecrème te kopen zonder oxybenzone en octinoxate. Steeds meer zonneproducten geven op de verpakking aan 'ocean friendly' of 'reef safe' en maakt het kiezen eenvoudiger.

Dag 14 Vertrek Petrovac - Podgorica - Aankomst

Vandaag zit je rondreis door dit prachtige stukje Balkan er weer op. Afhankelijk van je aankomsttijd kun je nog een laatste duik in zee nemen. Je wordt naar de luchthaven van Podgorica gebracht. Vanaf hier vlieg je weer terug naar huis.

Aanvullende informatie

Wat is inclusief?

- internationale vluchten inclusief ruimbagage
- alle transport met airconditioned (mini)bus
- overnachtingen in hotels op basis van logies en ontbijt
- stadstours in Zagreb, Bihac en Mostar
- stadstours in Jajce, Travnik en Sarajevo incl. entreegelden
- bezoek aan Una Nationaal Park incl. entreegeld
- 3x lunch (Bihac, Mostar en Skadar Nationaal Park)
- bezoek aan Zwarte Meer in Durmitor Nationaal Park
- fietstour halve dag in Durmitor
- bezoek Tito's bunker en Skakavac waterval incl. entreegeld
- Skadar Nationaal Park inclusief entreegeld en boottocht
- lokale Engelstalige reisbegeleiding
- luchthavenbelastingen
- brandstofheffing

Wat is exclusief?

- overige maaltijden
- optionele excursies
- niet genoemde entreegelden
- foien
- boekings(dossier)kosten
- bijdrage Calamiteitenfonds (enkel in Nederland)
- reis- en annuleringsverzekering
- Consumentenbijdrage SGR, € 5,- per persoon (enkel in Nederland)

Attentie

Zakgeld

450

Excursies

Bihác - Raften op de Una rivier

Een middagje waar adrenaline, stroomversnellingen en avontuur centraal staan! In een grote rubberen boot ga je samen met een ervaren gids de stroomversnellingen op de Una rivier tegemoet. Tijdens het raften is er ook tijd om het bootje uit te stappen en lekker te zwemmen in het water.

Inbegrepen: rafting, benodigde uitrusting, instructie van professionele gids

---

Petrovac – Boottocht en bezoek Budva

Stap op de boot waarmee je langs de kust in ongeveer 1,5 uur naar het kustplaatsje Budva vaart. Geniet van het tochtje over het water en wandel door het stadje zodra je daar van de boot stapt. Ook bezoek je Sint Nikola eiland, dat tegenover Budva ligt.

Duur: Circa 4 tot 5 uur

Informatie over het land

Bosnië-Herzegovina

Bevolking

Bosnië en Herzegovina heeft slechts 3,5 miljoen inwoners. De meeste inwoners zijn tegenwoordig Bosnjakken (Bosnische moslims, 50%), Serven (31%) en Kroaten (15%). Voor de burgeroorlog van 1992-1995 woonden de verschillende bevolkingsgroepen als een lappendeken door het hele land verspreid. Voornamelijk in de grote steden bestonden er veel gemengde wijken.

Als gevolg van het oorlogsgeweld en de politiek van etnische zuivering in de burgeroorlog werd naar schatting zo'n 60% van de populatie van huis en haard verdreven. Ruim 250.000 vluchtelingen werden gedood of zijn vermist. Talloze mensen vluchtten binnen Bosnië en Herzegovina of naar het buitenland. Toen de vluchtelingen na de oorlog naar huis wilden terugkomen stuitten ze op nieuwe moeilijkheden. Veel mensen die terugkeerden naar regio's die door de burgeroorlog een andere etnische meerderheid hadden gekregen, bleken daar nu in de minderheid. Dit leidde tot een herverdeling van de bevolking over het land. Na de oorlog (nu al weer erg lang geleden) wonen de diverse bevolkingsgroepen gescheiden van elkaar. De Bosnjakken wonen vooral in het noordwesten en in het centrum van het land. De Kroaten wonen voornamelijk in het westen, noordoosten en ook in het centrum, terwijl de Serviërs in het noorden en oosten van het land wonen. Roma (vroeger zigeuners genoemd) vormen met enkele tienduizenden personen de grootste minderheid in Bosnië en Herzegovina.

Cultuur

Bosnië en Herzegovina heeft een uitgebreide geschiedenis. Het land was 400 jaar in handen van Turkije. Vervolgens behoorde het na 1945 tot de republiek Joegoslavië. Joegoslavië is in 1992 uiteengevallen en hierbij werd Bosnië en Herzegovina dus onafhankelijk. Niet zo gek dat er nog vele invloeden uit het voormalig Joegoslavië in de cultuur terug te vinden zijn. Je vindt sporen van de bewogen geschiedenis terug in kunst, in muziek en in de keuken. In de architectuur vind je ook heel duidelijk de diverse culturele invloeden. In het centrum van de hoofdstad Sarajevo kun je heel duidelijk het verschil zien in de architectuur tussen west en oost. Het ene gedeelte heeft veel Turkse invloeden met een oude bazaar. Het andere deel is juist heel modern met veel hoogbouw.

Muziek en dans spelen een belangrijke rol in de cultuur van Bosnië en Herzegovina. *Sevdah* is melancholische traditionele volksmuziek en is vergelijkbaar met een ballade. Een bekende traditionele dans is de *kolo*, waarbij mannen en vrouwen gezamenlijk dansen.

Eten en drinken

De Bosnische keuken is vooral bekend om de verschillende soorten stoofpotten. De meest bekende is de *Bosanski lonac*, dat bestaat uit rundvlees, wortels, uien, aardappels en knoflook. Net als in vele Balkanlanden vind je ook de bekende *Cevapcici*, worstjes van lams- en rundvlees. Vaak kun je dit bestellen op een broodje. Daarnaast vind je ook veel Turkse invloeden terug in de Bosnische keuken. Vooral als het gaat om vlees, rijst en aardappelen. Maar ook de zoete *baklava* is door het hele land te verkrijgen.

Vegetariërs in Bosnië en Herzegovina: Voor vegetariërs is het aanbod aan gerechten nog niet heel uitgebreid in Bosnië en Herzegovina. Veel maaltijden bevatten vlees, en salades zijn vaak simpel. Als je kaas lust wordt de keuze al wel weer wat makkelijker. Er zijn namelijk ook veel gerechten met kaas te vinden.

Drinken in Bosnië en Herzegovina: In Bosnië en Herzegovina wordt wijn geproduceerd, maar dit wordt voornamelijk lokaal gedronken en niet vaak geëxporteerd naar andere landen. Tot de lokale biermerken behoren Tuzlanski pilsner en Sarajevsko pivo, maar ook import merken zijn populair. Een fameus drankje in de hele Balkan, en dus ook in Bosnië en Herzegovina, is de sterkedrank *rakija*, een vruchtenjenever. Ook bekend zijn *šljivovica* (pruimenbrandewijn) en *pelinkovac* (kruidenlikeur). Geen liefhebber van alcohol? Probeer dan zeker de vruchtensappen, deze worden vaak door de bevolking van hun eigen fruitoogst gemaakt. Koffie ('kava', vaak sterk, in kleine kopjes en te vergelijken met espresso), thee en frisdrank zijn in heel Bosnië en Herzegovina verkrijgbaar.

Prijsniveau in Bosnië en Herzegovina: Het gemiddelde prijspeil in het land is lager dan in Nederland en België, soms wel meer dan 50% goedkoper. In de belangrijke toeristische gebieden liggen prijzen voor dranken en voedsel wel wat hoger.

Feestdagen

Een overzicht van de nationale feestdagen van Bosnië en Herzegovina: Nieuwjaar (1 januari), Servisch-orthodox Kerstmis (7 en 8 januari), Dag van de Servische Republiek (9 januari), Servisch-orthodox Nieuwjaar (14 januari), Onafhankelijkheidsdag (1 maart, op 1 maart 1992 werd Bosnië en Herzegovina na een referendum onafhankelijk van Joegoslavië), Katholiek Pasen, Orthodox Pasen, Dag van de Arbeid (1 mei), Dag van het verdrag van Dayton (21 november, in 1995 werden de vredesonderhandelingen succesvol afgerond om een einde te maken aan de Bosnische burgeroorlog), Dag van de Republiek (25 november), Katholiek Kerstmis (25 en 26 december).

De feestdagen voor katholieken en orthodoxen vallen meestal niet op dezelfde dagen. In Bosnië en Herzegovina zijn dus maar een paar feestdagen die door de gehele bevolking wordt gevierd.

Foien

Net als in Nederland en België is een fooi in Bosnië en Herzegovina een blijk van waardering voor goede service, maar geen verplichting. Als er geen bedieningsgeld of service charge op de rekening staat, dan is in een restaurant een fooi van 5 - 10% gebruikelijk. Bij taxichauffeurs kun je het bedrag afronden.

De reisbegeleiders, lokale gidsen en chauffeurs die voor Koning Aap werken verwachten een fooi, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben. Een richtbedrag voor je reisbegeleider is € 1,50 à € 2,00 per reiziger per dag. Voor onze [familieritten naar Bosnië en Herzegovina](#) is € 4,00 à € 5,00 per gezin per dag een mooi richtbedrag.

Voor de chauffeur is een fooi van € 0,75 à € 1,00 per reiziger per dag eveneens een mooi richtbedrag, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben.

Land en landschap

De republiek Bosnië en Herzegovina (officieel: *Republika Bosna i Hercegovina*) heeft een oppervlakte van 51.129 km² en is daarmee iets groter dan Nederland en ruim de helft groter dan België. Bosnië omvat 80% van het land en ligt in het noorden, terwijl Herzegovina het zuiden beslaat. De hoofdstad van het land is Sarajevo.

Geografie van Bosnië en Herzegovina: Het Balkanland bestaat voor het grootste deel uit midden- en hooggebergte. De Dinarische Alpen is een bekend karstgebergte in het grensgebied met Kroatië, met veel toppen net onder de 2000 meter hoogte. Het is een vrij droog karststeengebergte waarin veel grotten zijn uitgesleten. De Dinarische Alpen zijn vrij droog, doordat het water direct wegstroomt door het poreuze kalksteen. De berg Maglić is met een hoogte van 2386 meter de hoogste berg in het land. Bosnië en Herzegovina telt 20 skigebieden. Een klein deel in het noorden van Bosnië en Herzegovina bestaat uit laagland en dat is ook gelijk het meest vruchtbare deel van het land.

In het zuidwesten grenst Bosnië en Herzegovina nog net aan de Adriatische Zee, over een afstand van 20 km. De belangrijkste rivieren zijn de Sava (945 km) en de Drina (346 km). De Sava is een zijrivier van de Donau. Veel andere rivieren in het land lopen vanuit de bergen af naar de laagvlakte om vaak in de Sava uit te monden. De Trebisnjica (187 km), Europa's langste ondergrondse rivier, stroomt ondergronds door Bosnië en komt bij Dubrovnik in Kroatië boven de grond. Er zijn diverse meren in Bosnië en Herzegovina, maar veel meren zie je alleen in de loop van de winter. Als de sneeuw gaat smelten zoeken de ondergrondse rivieren een weg naar boven, waardoor de meren dan vollopen. In de zomer zijn veel van deze meren dus helemaal verdwenen.

Bosnië en Herzegovina is zeer bosrijk; ongeveer de helft van het land is bedekt met bos, dat voornamelijk bestaat uit pijnbomen, beuken en eiken. In Herzegovina komen ook vijgenbomen en ranke cipressen voor. Ook zie (en ruik) je onder andere jasmijn en oleander. Ook de fauna is rijk en gevarieerd. Denk aan zoogdieren als wolven, vossen, jakhalzen, wilde zwijnen, lynxen, otters, dassen en zelfs beren. Veel voorkomende roofvogels zijn valken, arenden en haviken. Ook kun je bijvoorbeeld fazanten en ooievaars treffen.

Religie

In Bosnië en Herzegovina vind je een mix van moslims, orthodoxen en katholieken. Ongeveer 40% van de bevolking is aanhanger van de islam, wat stamt uit de tijd van de overheersing door de Ottomanen. Dit zijn voornamelijk de Bosnjakken. Ruim 30% is orthodox, dit zijn vaak de Serviërs en ongeveer 15% is rooms-katholiek, dit zijn meestal Kroaten. Verder vind je nog een aantal minderheden dat protestants of joods is.

Taal

In Bosnië en Herzegovina heb je drie officiële talen: Bosnisch, Servisch en Kroatisch. Deze vallen alle drie onder de Zuid-Slavische talen. De talen lijken veel op elkaar, er is dan ook geen taalbarrière tussen de sprekers ervan.

In hotels en in toeristische plaatsen wordt vaak redelijk goed Engels gesproken. Buiten de toeristische plaatsen kan de communicatie met de lokale bevolking soms een wat grotere uitdaging worden.

Weer en klimaat

Het grootste gedeelte van Bosnië en Herzegovina heeft een landklimaat. Warme zomers, maar strenge winters waar ook veel sneeuw valt. Temperaturen liggen in de winter tussen de -5 en 10 graden. Aan de kust van Bosnië en Herzegovina zijn de winters regenachtig, maar wel milder. In de zomer liggen de temperaturen zo tussen de 23 en 30 graden.

Beste reistijd Bosnië en Herzegovina: Voor de [reizen naar Bosnië-Herzegovina](#) en [familiereizen naar Bosnië-Herzegovina](#) met Koning Aap is de beste reistijd in de maanden mei t/m september.

Klimaattabel Bosnië en Herzegovina: De vier cijfers die telkens worden genoemd zijn van links naar rechts: de gemiddelde maximum temperatuur in graden Celsius, aantal zonuren per dag, aantal dagen per maand met minimaal 1 mm neerslag per dag en de gemiddelde temperatuur van het zeewater (indien van toepassing).

SARAJEVO

Maand	T gem	Zon	Neerslag	T w
Januari	1	2	14	-
Februari	4	3	13	-
Maart	8	4	14	-
April	13	5	15	-
Mei	18	6	15	-
Juni	21	7	14	-
Juli	24	8	11	-
Augustus	24	8	10	-
September	20	6	10	-
Oktober	15	5	12	-
November	8	3	14	-
December	2	2	15	-

MOSTAR

Maand	T gem	Zon	Neerslag	T w
Januari	7	2	16	-
Februari	10	3	15	-
Maart	13	4	13	-
April	17	5	12	-
Mei	22	6	9	-
Juni	25	7	8	-
Juli	29	8	5	-
Augustus	29	8	6	-
September	25	6	10	-
Oktober	19	5	14	-
November	12	3	21	-
December	8	2	21	-

Adressen**Ambassade van Bosnië en Herzegovina in Nederland**

Bezuidenhoutseweg 223, 2594AL 's-Gravenhage

T +31 70 358 85 05

I <https://www.rijksoverheid.nl>

E info@bhembassy.nl

Ambassade van Bosnië en Herzegovina in België

Industriestraat 22, 1040 Brussel

T +32 2 502 01 88

I <http://www.bhembassy.be/>

E info@bhembassy.be

Ambassade van Nederland in Bosnië en Herzegovina

Grbavička 4, 71000 Sarajevo

T +387 33 562 600

I <https://www.nederlandwereldwijd.nl>

E sar@minbuza.nl

Ambassade van België in Bosnië en Herzegovina

Diplomatiek bureau Sarajevo, Grbavička 4, 71000 Sarajevo

T +387 33 208 362

I <http://bosniaherzegovina.diplomatie.belgium.be>

Bagage en kleding

Het makkelijkste is om in Bosnië en Herzegovina met een rugzak of weekendtas met wietjes te reizen. Een harde koffer mag ook mee op je [rondreis door Bosnië-Herzegovina](#) of je [familiereis door Bosnië-Herzegovina](#), maar deze is vaak moeilijk op te bergen in de bus.

Wat betreft je kleding raden we je aan om praktische kleding mee te nemen die zich makkelijk laat combineren (laag over laag). Zelfs in de zomer kan het 's avonds afkoelen. Wij raden aan stevige wandelschoenen mee te nemen voor de wandeltochten die je tijdens je rondreis in Bosnië en Herzegovina maakt.

Communicatie

In Bosnië en Herzegovina beschikken veel hotels, restaurants en cafés over wifi. Bosnië en Herzegovina valt niet onder de Europese Unie en dat betekent dat er voor mobiel internetgebruik roamingkosten in rekening worden gebracht. Vraag je provider naar de voorwaarden. Of kijk [hier](#) voor meer informatie.

Het internationale landnummer van Bosnië en Herzegovina is: +387. Wil je naar huis bellen? Gebruik dan voor Nederland +31 en voor België +32.

Elektriciteit

De netspanning in Bosnië en Herzegovina is 230 volt. De stopcontacten zijn hetzelfde als in Nederland en België. Je hoeft dus geen wereldstekker mee op reis te nemen. Kijk [hier](#) als je wilt zien wat voor stopcontact en stekkers in Bosnië en Herzegovina gebruikelijk zijn.

Fotografie

In Bosnië en Herzegovina is het meestal geen probleem om te fotograferen, tenzij er duidelijk staat aangegeven dat dit verboden is. Dit zal je vooral in kloosters en kerken tegenkomen. Als je personen wilt fotograferen tijdens onze [reizen in Bosnië en Herzegovina](#), vraag dan altijd eerst netjes om hun toestemming.

Geldzaken

De munteenheid in Bosnië en Herzegovina is de BAM (Bosnische mark). De actuele wisselkoers vind je o.a. op oanda.com.

Pinnen en wisselen in Bosnië-Herzegovina: Er zijn voldoende pinautomaten door het land te vinden, maar je kunt niet altijd met internationale pinpassen en/of creditcards geld opnemen. Zorg daarom dat je altijd wat lokaal geld bij je hebt. Je kunt geld wisselen bij banken en wisselkantoren en bij sommige hotels. Maak je BAM op in Bosnië en Herzegovina of zorg dat je het in het land zelf weer terug wisselt naar euro. In Nederland en België is het niet makkelijk om de BAM om te wisselen. Tegenwoordig wordt er in de grotere steden ook vaker euro's geaccepteerd. Vaak is de koers dan wel een stuk minder gunstig dan wanneer je met de lokale valuta betaald.

Gezondheid

In de hoofdstad Sarajevo en in de wat grotere steden zijn de medische voorzieningen redelijk. In kleinere plaatsen zijn de voorzieningen een stuk beperkter. Sluit daarom altijd een goede reisverzekering af voor het geval je ziek wordt of een ongeluk krijgt.

Wij raden altijd aan om zelf een kleine reisapotheek mee te nemen. Denk dan aan producten als: jodium, pleisters, middelen tegen koorts, diarree, verstopping, insectenbeten, zonnebrand en reisziekte.

Aangezien wij niet medisch geschoold zijn mogen wij geen advies geven over vaccinaties. Wij adviseren je op voorhand goed te laten informeren over de eventuele benodigde vaccinaties. Dit kan onder andere bij onze partner: Thuisvaccinatie.nl (alleen in Nederland).

Openingstijden

Winkels zijn vaak geopend van maandag t/m zaterdag tussen 8.00 uur en 19.00 uur. Sommige winkels, en met name in de grotere steden, zijn ook op zondag (een aantal uur) geopend. Supermarkten en winkels in toeristische gebieden hebben vaak wat bredere openingstijden. Banken zijn geopend van maandag tot en met vrijdag van 08.00 tot 19.00 uur. Sommige banken openen ook enkele uren op zaterdagochtend.

Tijdsverschil

Er is in Bosnië en Herzegovina geen tijdsverschil met Nederland en België. Ook hier geldt de zomertijd maar die loopt gelijk aan die van ons. Fijne bijkomstigheid: je hebt geen last van een *jetlag*!

Reisdocumenten

Internationaal paspoort of identiteitskaart (ID-kaart):

Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort of identiteitskaart dat bij terugkeer van je reis nog minimaal zes maanden geldig is.

Visum:

Voor deze bestemming is er voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit geen visum nodig.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0)23 2210004. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: [visum-legalisatie.nl/koningaap-nl](https://www.visum-legalisatie.nl/koningaap-nl)
- Belgische reizigers bezoeken: [visum-legalisatie.nl/koningaap-be](https://www.visum-legalisatie.nl/koningaap-be)

Aanvullende informatie is ook terug te vinden onder het tabblad 'Meer reisinfo' bij iedere reis.

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Veiligheid

Bosnië en Herzegovina is een veilig land om door te reizen. Maar net als in elk ander land moet je oppassen voor zakkenrollers. Let goed op je eigendommen in drukke gebieden en loop niet met te veel geld op zak rond. Laat waar mogelijk waardevolle spullen achter in je kluis in het hotel. Het algemene alarmnummer dat je in Bosnië en Herzegovina gebruikt is 112. Het telefoonnummer voor de politie is 122, voor de brandweer 123 en voor de ambulance 124.

Reisadvies voor Bosnië en Herzegovina: Actuele informatie over de veiligheid vind je op

www.nederlandwereldwijd.nl op [http://diplomatie.belgium.be/nl](https://diplomatie.belgium.be/nl). Nederlanders kunnen in geval van nood 24/7 bellen met het contactcenter van Buitenlandse Zaken, telefoon +31 247 247 247. Ook via het Twitteraccount @247BZ of de 24/7 BZ Reisapp kun je direct contact opnemen met het contactcenter.

Montenegro

Bevolking

De bevolking van Montenegro telt iets meer dan 600.000 hoofden. Meer dan 65% van de populatie woont in de steden. De hoofdstad Podgorica is het grootst en heeft ongeveer 170.000 inwoners. De tweede stad is Nikšić met 60.000 inwoners. De voormalige hoofdstad Cetinje heeft slechts 15.000 inwoners. Ongeveer 45 % van de inwoners van het land zijn etnische Montenegrijnen, 28 % zijn Serviërs, 5 % Albanezen en ongeveer 9 % Bosniërs.

Cultuur

Montenegrijnen kennen veel tradities en gebruiken, die ook per regio en stad weer van elkaar verschillen. Gastvrijheid is voor Montenegrijnen heel belangrijk. Hoewel ze in eerste instantie misschien een beetje nors over kunnen komen, zijn het meestal bijzonder vriendelijke en hartelijke mensen. Tijdens een bezoek aan een lokale familie zul je dan ook nooit het huis verlaten voordat er iets te eten en te drinken is aangeboden. Als welkom kunnen bijvoorbeeld *priganice* (een soort oliebolletjes) met honing en een glaasje eigengemaakte *rakija* (jenever) worden aangeboden.

Vooral op het platteland en door de ouderen worden lokale gebruiken, dialecten en eetgewoonten nog vastgehouden, lang leve de folklore! Toch zul je in het dagelijks leven geen Montenegrijnen zien rondlopen in de traditionele klederdracht. Deze wordt bij bepaalde gelegenheden en festiviteiten nog wel uit de kast getrokken. Een ongeschreven regel is dat iedere Montenegrijn een folklore kostuum moet bezitten. In sommige plaatsen worden de inwoners begraven in traditionele klederdracht.

Eten en drinken

Eten in Montenegro: Over het algemeen is het eten in Montenegro erg goed. Er wordt veel gebruik gemaakt van verse ingrediënten. De Montenegrijnse keuken is beïnvloed door andere culturen, maar vooral door de verschillende regio's. Zo vind je aan de kust vooral veel vis, die op verschillende manieren wordt bereid. Denk aan gegrild, gekookt of gebakken. Een veel voorkomende visbereiding aan de kust is met een mengsel van olijfolie met knoflook en peterselie. Dit wordt dan geserveerd met gekookte aardappels en *blitva*, een groente die je wat smaak betreft een beetje met spinazie kunt vergelijken. Aan de kust vind je ook de vissoep *brodet*, een mix van stukken vis, verschillende groenten en olijfolie. Bij de *brodet* wordt vaak *proja* geserveerd, maisbrood gemaakt van maisgriesmeel. De beste *brodet* schijn je in de Baai van Kotor te vinden.

In het centrale gedeelte van Montenegro vind je veel zoetwatervis uit het Skadarmeer. Karpers, paling en alver vind je eveneens terug met verschillende bereidingswijzen. De bekendste visgerechten in deze regio zijn gerookte karper en gedroogde *ukljeva* (alver). Ze worden vaak geserveerd met gedroogde pruimen, appel en kweepeer.

In de bergen van Durmitor, Sinjajevina en Bjelasica vind je juist veel vleesgerechten met lams- en kalfsvlees. Ook zijn hier veel verschillende kaassoorten te krijgen.

Drinken in Montenegro: Door heel Montenegro maken de inwoners zelf veel vruchtensappen. De meest genuttigde alcoholische dranken in Montenegro zijn wijn, bier en jenever. Montenegrijnse wijn is misschien niet zo bekend maar heeft een prima prijs-kwaliteit verhouding. Het meest verkochte lokale biermerk is *Nikšicko*. *Medovava* is een jenever (ook bekend als *rakija*) van pruimen of druiven in combinatie met honing.

Feestdagen

De nationale feestdagen van Montenegro zijn als volgt: Nieuwjaarsdag (1 januari), Orthodox Kerstmis (7 en 8 januari), 1 mei (Dag van de Arbeid), 21 mei (Onafhankelijkheidsdag), 13 juli (Dag van de Staat) en 28 augustus (Orthodox Maria Hemelvaart).

Omdat een meerderheid van de bevolking orthodox-christelijk is worden religieuze feestdagen op net wat andere dagen gevierd dan in Nederland en België. Daarom vieren Montenegrijnen Kerstmis bijvoorbeeld op 7 en 8 januari. Alle feestdagen worden meestal twee dagen gevierd, of geven in ieder geval recht op twee vrije werkdagen. Valt de feestdag op zondag? Dan ben je alsnog de eerstvolgende twee werkdagen vrij.

Een deel van de bevolking van Montenegro is moslim, de inwoners die mee doen met de Ramadan vieren ook Suikerfeest en het Offerfeest.

Foien

Net als in Nederland en België is een fooi in Montenegro een blijk van waardering voor goede service, maar geen verplichting. Meestal is een fooi bij een restaurant in Montenegro op de rekening inbegrepen. Is de fooi niet inbegrepen, dan is 10% gebruikelijk. Bij taxichauffeurs kun je het bedrag afronden.

De reisbegeleiders, lokale gidsen en chauffeurs die voor Koning Aap werken verwachten een fooi, mits ze hun werk

naar voldoening gedaan hebben. Een richtbedrag voor je reisbegeleider is € 2,00 à € 3,00 per reiziger per dag.

Voor de chauffeur is een fooi van € 1,00 à € 1,50 per reiziger per dag eveneens een mooi richtbedrag, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben.

Landschap

Het Balkanland Montenegro heeft een oppervlakte van 13.812 km² en is daarmee een stuk kleiner dan Nederland of België. Hoewel het een relatief klein land is, is het landschap erg gevarieerd. Over het algemeen is Montenegro bergachtig. Iets meer dan 60% van het land ligt boven de 1000 meter. In het oosten en zuidoosten van het Montenegro vind je bergketens, in het zuidwesten een indrukwekkende kustlijn en in het noorden vruchtbare vlakten.

De kust naar het zuiden wordt onderverdeeld in verschillende regio's. In de Kotor Riviera tref je verschillende soorten stranden met een mediterraan klimaat. De Budva Riviera heeft de beste zandstranden van het Montenegro en wordt omzoomd door hoge rotswanden. De Tivat Riviera telt in totaal 17 stranden en drie eilanden voor de kust. De Ulcinj Riviera heeft 18 inhammen en twee schiereilanden Marjan en Mandra, die een subtropisch klimaat hebben.

In het Durmitor Nationaal Park vind je de hoogste bergtop van het land (die geheel in Montenegro ligt): de Bobotov Kuk (2522 meter hoog), maar ook de diepste ravijn van Europa: de Tara-ravijn (1300 meter diep).

Religie

In Montenegro is ruim 75 % van de bevolking christelijk, voornamelijk oosters-orthodox. Ongeveer 4 % van de bevolking is katholiek. Iets minder dan 20 % van de inwoners is islamitisch. Er is geen sprake van extremisme, alle godsdiensten leven in Montenegro over het algemeen prima met elkaar samen.

Taal

In Montenegro spreekt men Montenegrijns, dit is de officiële taal. Deze taal lijkt sterk op het Servisch, Bosnisch en Kroatisch. Vroeger heetten deze talen samen ook Servo-Kroatisch. Langs de kust van Montenegro worden een aantal dialecten gesproken, maar deze sterven langzaam uit. In Montenegro wordt zowel het Latijnse als het cyrillische schrift gebruikt.

Het woord 'Montenegro' komt overigens uit het Venetiaans en betekent 'zwarte berg'.

Weer en klimaat

Montenegro ligt aan de Adriatische Zee naast Dubrovnik in Kroatië en tegenover Italië. Aan de kust van Montenegro heerst een mediterraan klimaat met zonnige zomers. Het binnenland is bergachtig waardoor de zomers mild zijn, maar in de wintermaanden vaak sneeuw valt. In centraal Montenegro heerst juist weer een landklimaat.

Beste reistijd Montenegro: Voor de [rondreizen naar Montenegro](#) en [familieizen Montenegro](#) met Koning Aap is de beste reistijd in de maanden mei t/m september. De andere maanden zijn herfst- en winterachtig en kan er veel neerslag vallen.

Klimaattabel Montenegro: De vier cijfers die telkens worden genoemd zijn van links naar rechts: de gemiddelde maximum temperatuur in graden Celsius, aantal zonuren per dag, aantal dagen per maand met minimaal 1 mm neerslag per dag en de gemiddelde temperatuur van het zeewater (indien van toepassing).

BUDVA

Maand	T gem	Zon	Neerslag	T w
Januari	7	4	13	14
Februari	8	4	12	14

Maart	12	5	13	14
April	15	6	13	15
Mei	21	8	12	18
Juni	25	9	11	21
Juli	28	10	7	23
Augustus	28	9	8	25
September	24	8	9	23
Oktober	19	6	10	20
November	13	4	13	17
December	8	3	14	15

Adressen

Montenegro heeft geen ambassade in Nederland. Voor het aanvragen van een visum of andere consulaire zaken kun je terecht bij:

Ambassade van Montenegro in België

Rue du Trône 117, 1050 Brussel
T +32 2 705 28 51
E belgium@mfa.gov.me

Er is geen Nederlandse vertegenwoordiging in Montenegro. Je kunt contact op te nemen met:

Nederlandse ambassade in Belgrado

Milentija Popovica 5b, 11070 Belgrado
T +381 11 202 39 00
E bel@minbuza.nl

Bagage en kleding

Het makkelijkste is om in Montenegro met een rugzak of weekendtas met wietjes te reizen. Een harde koffer mag ook mee, maar deze is vooral vaak moeilijk op te bergen in de bus.

Wat betreft je kleding raden we je aan om praktische kleding mee te nemen die zich makkelijk laat combineren (laag over laag). Zelfs in de zomer kan het 's avonds afkoelen. Wij raden aan stevige wandelschoenen mee te nemen voor de wandeltochten die je tijdens je [rondreis in Montenegro](#) of je [Montenegro familiereis](#) maakt.

Communicatie

In Montenegro beschikken veel hotels, restaurants en cafés over wifi. Montenegro is nog geen lid van de Europese Unie en daarom zullen er roamingkosten gerekend worden met internetten op je mobiele telefoon. Vraag je provider

naar de voorwaarden. Of kijk [hier](#) voor meer informatie.

Het internationale landnummer van Montenegro is +382. Wil je naar huis bellen? Gebruik dan voor Nederland +31 en voor België +32.

Elektriciteit

De netspanning in Montenegro is 230 volt. Er worden dezelfde stopcontacten gebruikt als in Nederland en België, je hoeft dus geen wereldstekker mee te nemen. Kijk [hier](#) als je wilt zien wat voor stopcontact en stekkers in Montenegro gebruikelijk zijn.

Fotografie

In Montenegro is het meestal geen probleem om te fotograferen, tenzij er duidelijk staat aangegeven dat dit verboden is. Dit zal je vooral in kloosters en kerken tegenkomen. Als je personen wilt fotograferen, vraag dan altijd eerst netjes om hun toestemming.

Geldzaken

De munteenheid van Montenegro is de euro. Dit is best bijzonder, want Montenegro is nog geen lid van de Europese unie. Naar verwachting wordt Montenegro in de aankomende jaren wel lid van de EU. Er zijn voldoende pinautomaten in Montenegro, meestal is het voordeliger om geld op te nemen met je pinpas dan met je creditcard.

Het door ons geadviseerde zakgeld is een minimumbedrag voor je maaltijden, drankjes, optionele excursies, entreegelden, ter plaatse te betalen luchthavenbelastingen en fooien. Het bedrag dat je uiteindelijk uitgeeft hangt natuurlijk sterk af van je eigen uitgavenpatroon, souvenirs zijn mede daarom niet inbegrepen.

Gezondheid

Hoewel inentingen voor Montenegro niet verplicht zijn, worden ze wel aanbevolen. Hoeveel en welke vaccinaties je nodig hebt, hangt af van het soort reis en het gebied dat je bezoekt. Actuele informatie staat op www.lcr.nl, de site van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadviesing dat richtlijnen uitgeeft voor vaccinaties en preventie van malaria. In België kun je vergelijkbare informatie krijgen bij het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen www.wanda.be.

Vaccineren bij je thuis: Bij veel reizen die we aanbieden zijn inentingen tegen de belangrijkste ziekten noodzakelijk. Niet het meest leuke deel van je reisvoorbereiding maar wel onvermijdelijk. Koning Aap heeft in samenwerking met Thuisvaccinatie.nl een oplossing gevonden voor deze vaak tijdrovende klus. In plaats van dat jij naar de GGD of huisarts moet gaan, komt een huisarts bij je thuis op het moment dat het jou schikt om de benodigde inenting te zetten. Thuisvaccinatie.nl is een landelijk werkend vaccinatiecentrum (enkel in Nederland). Als je minstens 4 weken voor vertrek contact met hen opneemt, garanderen we dat je gebruik kunt maken van deze unieke service. Een handig alternatief voor de GGD! Maak [hier](#) een afspraak voor jouw vaccinaties (alleen mogelijk in Nederland).

Reisapothek voor Montenegro: Neem op je [rondreis Montenegro](#) of je [familiereis Montenegro](#) een kleine reisapothek mee met daarin o.a. jodium, pleisters, sterilon en middelen tegen koorts, diarree, verstopping, insectenbeten, zonnebrand en eventueel een middel tegen reisziekte. Denk ook aan een tekentang, thermometer (onbreekbaar), ORS (Oral Rehydration Salts, tegen uitdroging) en vitaminetabletten. Voor de hygiëne op reis o.a. een flesje desinfecteergel en ontsmettingsdoekjes.

Europees Medisch Paspoort: Handig om mee te nemen is het Europees Medisch Paspoort, een document waarmee je in urgente situaties veel problemen kan voorkomen. Het paspoort is opgesteld in elf talen, waardoor de hulpverlener (in het buitenland) eenvoudig de gegevens van de patiënt, zijn of haar ziekten, aandoeningen en medicijngebruik kan opzoeken. Ook is vermeld wie de behandelende arts is en wie er in dringende gevallen gewaarschuwd kan worden. Het medisch paspoort is onder andere verkrijgbaar bij huisarts, de Reisdokter, apotheek en GGD.

Goede reisverzekering: In Montenegro vind je ziekenhuizen in de grotere plaatsen en klinieken en gezondheidsposten op het platteland. Het niveau van de medische zorg is in de meeste landen lager dan in West-Europa. De artsen zijn over het algemeen goed opgeleid, maar het ontbreekt vaak aan faciliteiten, geneesmiddelen en

goed opgeleid ondersteunend personeel. Het is belangrijk om een goede reisverzekering af te sluiten. Houd er rekening mee dat mogelijk contant moet worden betaald voor de verlening van medische zorg.

Openingstijden

Over het algemeen zijn de winkels in Montenegro geopend van 9.00 tot 21.00 uur. Supermarkten en buurtwinkels hebben vaak bredere openingstijden. Ook in toeristische gebieden zijn veel winkels, met name in de zomermaanden, langer geopend.

Reisdocumenten

Internationaal paspoort of identiteitskaart (ID-kaart):

Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort of identiteitskaart dat bij terugkeer van je reis nog minimaal zes maanden geldig is.

Visum:

Voor deze bestemming is er voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit geen visum nodig.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0)23 2210004. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-nl
- Belgische reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-be

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen

---

Tijdsverschil

Er is geen tijdsverschil met Nederland en België. De zomertijd van Montenegro loopt gelijk aan die van de Benelux. Fijn, want dan heb je op je reis in ieder geval geen *jetlag*!

Veiligheid

Over het algemeen is Montenegro een veilig land om doorheen te reizen. Net als in elk ander land moet je letten op zakkenrollers. Bewaar waardevolle spullen in de kluis van het hotel en neem niet te veel geld mee op zak.

Reisadvies Montenegro: De Nederlandse overheid heeft een website waar je informatie vindt over alle Nederlandse vertegenwoordigingen wereldwijd. Hieronder vallen bijvoorbeeld ambassades en consulaten. Hier vind je ook actuele informatie over je reis naar Montenegro en de adressen en locaties van de ambassade en de eventuele consulaten in Montenegro. Kijk voor meer informatie op www.nederlandwereldwijd.nl. Belgen kunnen kijken op <http://diplomatie.belgium.be/nl>

Kroatië

Bevolking

Kroatië heeft ruim 4 miljoen inwoners. Het grootste deel van de bevolking (90 %) bestaat uit Kroaten. Ook wonen er mensen uit andere republieken van voormalig Joegoslavië zoals Serviërs, Bosniërs en Slovenen.

Cultuur

Kroatië ligt in de overgangszone van het Middellandse Zeegebied, de Balkan en Centraal-Europa. Vanwege die

geografische ligging draagt Kroatië een eeuwenoude cultuur met zich mee, die per regio verschillend is en zowel westerse als oosterse invloeden kent. Dit is al tot stand gekomen met de scheiding tussen het West-Romeinse en Byzantijnse Rijk. Kroatië ligt in een gebied waar diverse stromingen van het christendom en de islam elkaar ontmoeten.

Folklore in Kroatië: Bijna iedere Kroatische stad of dorp heeft haar eigen klederdracht. Die traditionele drachten worden gebruikt bij (folklore)festivals, toeristische en religieuze bijeenkomsten. Kroatië is rijk aan *kud*, folkloristische dansgroepen, uiteraard traditioneel gekleed. Volksdansen worden in Kroatië nog regelmatig uitgevoerd. De *kolo* is een meer universele cirkeldans voor alle Zuid-Slavische volkeren. De *lindo* is een groepsdans uit de omgeving Dubrovnik. Daarbij wordt gedanst op de muziek van de *lijerica*, een snaarinstrument. De muzikant zit in het midden van een cirkel, die gevormd wordt door dansende mensen. Een ander muziekinstrument dat binnen de Kroatische volksmuziek volop gebruikt wordt, is het tokkelinstrument *tambura*.

Tradities in Kroatië: Naast muziek en dans zijn er tal van tradities. Bijvoorbeeld rond huwelijk en verloving. Op het eiland Rab dient de man een boom door te zagen voordat hij zich mag verloven: hiermee laat hij zien dat hij sterk genoeg is zijn toekomstige gezin te onderhouden. Op het eiland Korcula zijn jongemannen in het voorjaar actief met zwaardgevechten, waarbij een perfecte beheersing van het wapen en het lichaam is vereist. Op *Moreka* Dag (27 juli), mogen zij hun kunnen aan het publiek tonen. Grote delen van Kroatië waren eeuwenlang in handen van de Ottomanen. De strijd wordt gevoerd om 'de mooie vrouw', die de door de Moren veroverde stad symboliseert. Het gevecht duurt de hele nacht, eerst tegen de Moren, vervolgens tegen de dorst. Op bijna alle 725 eilanden van Kroatië, maar ook in de dorpen en steden in het binnenland vind je zulke tradities.

Cultureel erfgoed in Kroatië: Er zijn in Kroatië twee (oude) steden in hun geheel door UNESCO als 'cultureel werelderfgoed van de mensheid' aangewezen: Dubrovnik en Trogir. Maar ook de oude binnenstad van Poreč en het paleiscomplex van Diocletianus in Split kunnen op bijzondere bescherming rekenen. Kroaten preserven hun verleden, wat zichtbaar wordt in het grote aantal musea door het gehele land. Ook kastelen en burchten worden doorgaans goed onderhouden.

Een van de belangrijkste nationale symbolen is het rood-witte schaakbord (*šahovnica*) dat terug te vinden is in de vlag en het wapen van Kroatië. Dit symbool zie je ook op sportkleding, logo's en dergelijke. Het *šahovnica* wordt door Kroaten over de gehele wereld gebruikt.

Ga je op souvenirjacht op je reis door Kroatië? Voorwerpen uit de Kroatische kunstnijverheid zijn verreweg het populairst. Zo is kant van het eiland Pag zeer beroemd. Ook kristal, glas, aardewerk, sieraden, lederwaren en bloemengeuren in zakjes zijn erg geliefd. Een leuk weetje? De stropdas vindt zijn oorsprong in Kroatië! Je vindt dat terug in de Duitse taal, waar het woord voor stropdas 'Krawatte' is, een verbastering van 'Kroatië'. In een ver verleden werd het kledingstuk in het leger gebruikt, waarbij elk onderdeel als herkenningsteken zijn eigen stropdas droeg. Je vindt in Kroatië speciale stropdassenwinkels, waar je bij aanschaf een certificaat krijgt met de geschiedenis van de desbetreffende stropdas.

Eten en drinken

Eten in Kroatië: De Kroatische keuken varieert per regio. Elke streek kent zijn eigen specialiteiten. Zo is de Dalmatische keuken mediterraan, waarbij olijfolie en kruiden belangrijke toevoegingen zijn. Een typisch Dalmatisch gerecht is zwarte risotto, gemaakt van inktvis waarbij de kleur afkomstig is van de inkt van dit zeedier. Ook *prosciutto* (gerookte ham met kaas en olijven) is typisch voor de regio Dalmatië, net als *brudet* (stoofpotje van zeevruchten) en *pašticada* (vleesgerecht, meestal van rundvlees). Istrië is befaamd om de productie van olijfolie. Omdat er in Istrië veel truffels worden gevonden prijken op dit schiereiland veel truffelgerechten op de menukaart.

In Kroatië vind je veel *konoba's*, taverna's met traditioneel Kroatisch interieur. Op de menukaart staan vaak maar een paar gerechten, alleen Kroatisch en door de eigenaar zelf bereid. In de steden en rond de toeristengebieden vind je gewone en fastfoodrestaurants, visrestaurants (vooral aan de kust), pizzeria's, pubs en wijnkelders. Ook zijn er diverse traditionele koffiehuisen waar je, behalve koffie, een scala aan zoetigheden voor bij de koffie vindt.

Drinken in Kroatië: Kroatië is een van 's werelds oudste wijnregio's. Er zijn ongeveer 400 geregistreerde wijnproducenten in zowel het binnenland als aan de kust die zowel rode als witte wijn produceren. Uiteraard wordt in Kroatië ook volop bier gedronken. Bekendste pilseners zijn Ožujsko en Karlovačko. Water uit de kraan is bijna overal goed te drinken. Twijfel je toch, drink dan mineraalwater.

Feestdagen

Aangezien veel Kroaten katholiek zijn wordt de Kroatische cultuur daar sterk door beïnvloed. Zo hebben veel feestdagen en volksfeesten een katholieke oorsprong. Op feestdagen zijn de overheidsinstellingen en de meeste banken, winkels en bedrijven gesloten.

Dit zijn de officiële feestdagen in Kroatië: 1 januari (Nieuwjaarsdag); 6 januari (Driekoningen); Pasen; 1 mei (Dag van de arbeid); 19 juni (Sacramentsdag); 22 juni (Dag van de strijd tegen de fascistten); 25 juni (Oprichting van de republiek in 1991); 5 augustus (Nationale dankdag, viering van de dag dat het leger van Kroatië het laatste stuk grondgebied dat door Serviërs werd bezet bevrijdde); 15 augustus (Maria Hemelvaart); 8 oktober (Onafhankelijkheidsdag, verbreken van de banden met Joegoslavië); 1 november (Allerheiligen); 6 december (Sint Nicolaas); 25 en 26 december (Kerstmis).

Foien

Net als in Nederland en België is een fooi in Kroatië een blijk van waardering voor goede service, maar geen verplichting. Meestal is een fooi bij een restaurant in Kroatië op de rekening inbegrepen. Is de fooi niet inbegrepen, dan is 10% gebruikelijk. Bij taxichauffeurs kun je het bedrag afronden.

De reisbegeleiders, lokale gidsen en chauffeurs die voor Koning Aap werken verwachten een fooi, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben. Een richtbedrag voor je reisbegeleider is € 2,00 per reiziger per dag. Voor onze familiereizen naar Kroatië is € 5,00 per gezin (van 4 personen) per dag een mooi richtbedrag.

Voor de chauffeur is een fooi van € 1,00 per reiziger per dag eveneens een mooi richtbedrag, mits ze hun werk naar voldoening gedaan hebben.

Land en landschap

De republiek Kroatië (*Republika Hrvatska, Repubblica di Croazia*) is een land in Zuidoost-Europa en heeft een oppervlakte van 56.594 km², bijna anderhalf keer zo groot als die van Nederland en bijna twee keer België. Kroatië werd een zelfstandig land nadat het in 1991 zijn onafhankelijkheid uitriep. Voor de onafhankelijkheidsverklaring maakte Kroatië deel uit van het voormalige Joegoslavië.

Kroatië heeft een beetje de vorm van een halve maan of een hoefijzer en daarom heeft het land lange grenzen en veel buurlanden. De hele westkant van Kroatië ligt aan de Adriatische Zee. Ten noorden van Kroatië liggen Hongarije en Slovenië, aan de oostzijde ligt Servië en daar onder Bosnië-Herzegovina. Zuidelijk van Kroatië ligt het land Montenegro. De Kroatische hoofdstad is Zagreb, andere belangrijke steden zijn onder meer Osijek en Rijeka. De steden Split, Zadar en historisch Dubrovnik liggen in de regio Dalmatië.

Landschap van Kroatië: Het Kroatische landschap is zeer gevarieerd. In het noorden en noordoosten (de streek rond Zagreb en de regio Slavonië) vind je graslanden, meren en heuvels. De Dinarische Alpen vormen een bergketen van noord naar zuid evenwijdig met de kustlijn. Er is dichtbebost berggebied bij Lika en Gorski Kotar (nabij Slovenië), een deel van de Dinarische Alpen. De kustlijn is rotsachtig en voor de Kroatische kust liggen schiereilanden en tal van eilanden. Het bekendste schiereiland is Istra (Istrië). De eilanden voor de kust worden de Dalmatische eilanden genoemd, met als bekende eilanden bijvoorbeeld Krk, Cres en Pag.

Kroatië heeft een uitgestrekte, bijzondere natuur die door verschillende nationale parken wordt beschermd. In het Plitvice Nationaal Park vind je veel meren en prachtige watervallen, die er in de groene natuur idyllisch uitzien. De voor de westkust van Kroatië liggende Kornati archipel (onderdeel van de Dalmatische eilanden) is eveneens een nationaal park. Het bestaat uit circa 100 eilandjes en diverse rotspartijen. Ook het Kroatische binnenland met zijn groene heuvels, rivieren en kloven is de moeite waard. Het hoogste punt van Kroatië is met 1831 meter de berg Dinara, in het Dinaragebergte bij de grens met Bosnië-Herzegovina.

Flora en fauna in Kroatië: De fauna is in Kroatië rijk vertegenwoordigd. In het binnenland van Kroatië komen wilde dieren voor, zoals wilde zwijnen, herten, vossen, wolven, lynxen, beren, fazanten, adelaars en haviken. Wat flora betreft: er in Kroatië worden 4300 plantensoorten en 278 soorten bomen en struiken onderscheiden. De bergen zijn het rijkst aan plantenleven. 's Zomers leggen bloemen een kleurrijk tapijt over de bergweiden. Er groeien in Kroatië ook veel beschermde bloemsoorten zoals de orchidee, edelweiss en gentiaan.

Religie

De meerderheid van de Kroatische bevolking is rooms-katholiek (85 %). Er worden ook andere vormen van het christendom beleden. Kroatië telt een aantal heilige plaatsen die veel pelgrims trekken vanwege verschijningen of opmerkelijke gebeurtenissen. Dit zijn bijvoorbeeld Bistrica, Trsat, Sinj, het eiland Solin en Voćine. Er worden in Kroatië nog veel religieuze processies gehouden. Een klein deel van de Kroatische bevolking is moslim.

Taal

De taal van Kroatië is Kroatisch. In hotels en restaurants wordt vaak goed Engels gesproken, ook Duits wordt regelmatig verstaan en gesproken.

Enkele Kroatische woorden:

Goedendag = *dobar dan*

Goedenavond = *dobro več(e)r*

Dank je wel = *hvala*

Heel erg bedankt = *hvala lijepo*

Weer en klimaat

In het noorden en oosten is een continentaal klimaat. De zomers kunnen erg heet zijn en de winters koud. Aan de Adriatische kust is een mediterraan klimaat, de zomers zijn zonnig en heet en de winters zijn zacht met veel regen.

Beste reistijd Kroatië: In principe kun je Kroatië heel het jaar door prima bezoeken. De beste reistijd voor een [rondreis Kroatië](#) of een [familiereis Kroatië](#) zijn de maanden mei, juni en september. Maar ook onze zomervakantie is zeker een goede periode, aan de kust mag je dan op een gemiddelde temperatuur van ongeveer 25 °C rekenen. Aan de kust liggen de temperaturen over het algemeen iets hoger dan in het binnenland.

Klimaattabel Kroatië: De vier cijfers die telkens worden genoemd zijn van links naar rechts: de gemiddelde maximumtemperatuur in graden Celsius, aantal zonuren per dag, aantal dagen per maand met minimaal 1 mm neerslag en de gemiddelde temperatuur van het zeewater (indien van toepassing).

DUBROVNIK:

Maand	T gem	Zon	Neerslag	T w
Januari	12	4	11	14
Februari	12	5	11	14
Maart	14	6	12	14
April	17	7	11	16
Mei	21	9	10	19
Juni	25	10	7	23
Juli	28	11	4	26
Augustus	29	11	5	25
September	25	10	6	24

Oktober	21	7	10	20
November	17	5	11	17
December	13	4	13	15

ZAGREB:

Maand	T gem	Zon	Neerslag
Januari	3	2	12
Februari	6	3	11
Maart	11	5	13
April	17	6	14
Mei	21	7	15
Juni	24	8	15
Juli	26	9	13
Augustus	26	8	13
September	22	6	12
Oktober	16	5	12
November	9	2	13
December	4	2	14

Adressen

Nederlandse Ambassade in Kroatië

Augusta Cesarca 6, 2e verdieping, 10000 Zagreb
T +38514642200

I www.netherlandsembassy.hr of www.nederlandwereldwijd.nl

Belgische Ambassade in Kroatië

Pantovčak 125 d, 10000 Zagreb

T +385 1 457 89 01 of in geval van nood: +385 98 203 044

I <https://croatia.diplomatie.belgium.be/nl>

Kroatische ambassade in Nederland

Surinamestraat 11, 2585 GG Den Haag

T +31 70 363-2942

I <http://nl.mvep.hr/nl/ambassade/contact-en-openingstijden/>

Kroatische ambassade in België

Louizalaan 425, 1050 Brussel

T +32 2 639 20 36

I <http://be.mvep.hr/nl/ambassade/contact-en-openingstijden/>

Bagage en kleding

Het makkelijkste is om in Kroatië met een rugzak of weekendtas met wiertjes te reizen. Een harde koffer mag ook mee, maar deze is vooral vaak moeilijk op te bergen in de bus.

Wat betreft je kleding raden we je aan om op je [Kroatië rondreis](#) of je [Kroatië familiereis](#) praktische kleding mee te nemen die zich makkelijk laat combineren (laag over laag). Zelfs in de zomer kan het 's avonds afkoelen. Wij raden aan stevige wandelschoenen mee te nemen voor de wandeltochten die je tijdens je rondreis in Kroatië maakt.

Communicatie

In vrijwel heel Kroatië is er in hotels en restaurants Wifi. Soms gratis, soms tegen kosten. Voor landen binnen de Europese Unie worden voor mobiel internetgebruik geen roamingkosten in rekening gebracht. Voor de exacte voorwaarden dien je contact op te nemen met je provider. Of kijk hier voor meer informatie: www.bellen.com.

Het internationale landnummer van Kroatië is: +385. Wil je naar huis bellen? Gebruik dan voor Nederland +31 en voor België +32.

Elektriciteit

De netspanning in Kroatië is 230 volt. Er worden dezelfde stopcontacten gebruikt als in Nederland en België, je hoeft dus geen wereldstekker mee te nemen. Kijk [hier](#) als je wilt zien wat voor stopcontact en stekkers in Kroatië gebruikelijk zijn.

Fotografie

Kroatië is een fotogeniek land. Je kunt er bijna alles fotograferen. Als je personen wilt fotograferen, vraag dan om toestemming. Je mag geen militaire objecten (bruggen, havens, vliegvelden of ambtelijke gebouwen) of gebieden fotograferen.

Geldzaken

De munteenheid van Kroatië is de *kuna*. Een *kuna* wordt onderverdeeld in 100 *lipa*. Kijk voor de dagkoers op www.oanda.com. Op veel plekken in Kroatië wordt de euro ook geaccepteerd. Geldautomaten zijn overal aanwezig in Kroatië. De meeste winkels en restaurants aanvaarden buitenlandse creditcards en bankkaarten.

Kroatië wordt over het algemeen niet beschouwd als een duur vakantie-land. In de erg toeristische plaatsen aan de kust liggen de prijzen natuurlijk wel hoger dan in het binnenland, maar grof gezien liggen de prijzen er nét wat lager dan in Nederland en België.

Het door ons geadviseerde zakgeld is een minimumbedrag voor je maaltijden, drankjes, optionele excursies, entreegelden, ter plaatse te betalen luchthavenbelastingen en fooien. Het bedrag dat je uiteindelijk uitgeeft hangt natuurlijk sterk af van je eigen uitgavenpatroon, souvenirs zijn mede daarom niet inbegrepen.

Gezondheid

Hoewel inentingingen in de landen van voormalig Joegoslavië niet verplicht zijn, worden ze in de meeste landen wel aanbevolen. Hoeveel en welke vaccinaties je nodig hebt, hangt af van het soort reis en het gebied dat je bezoekt. Actuele informatie staat op www.lcr.nl, de site van het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadvies dat richtlijnen uitdeelt voor vaccinaties en preventie van malaria. In België kun je vergelijkbare informatie krijgen bij het Instituut voor Tropische Geneeskunde in Antwerpen www.wanda.be.

Vaccineren bij je thuis! Bij veel reizen die we aanbieden zijn inentingingen tegen de belangrijkste ziekten noodzakelijk. Niet het meest leuke deel van je reisvoorbereiding maar wel onvermijdelijk. Koning Aap heeft in samenwerking met Thuisvaccinatie.nl een oplossing gevonden voor deze vaak tijdrovende klus. In plaats van dat jij naar de GGD of huisarts moet gaan, komt een huisarts bij je thuis op het moment dat het jou schikt om de benodigde inentingingen te zetten. Thuisvaccinatie.nl is een landelijk werkend vaccinatiecentrum (enkel in Nederland). Als je minstens 4 weken voor vertrek contact met hen opneemt, garanderen we dat je gebruik kunt maken van deze unieke service. Een handig alternatief voor de GGD! Maak [hier](#) een afspraak voor jouw vaccinaties (alleen in Nederland).

Reisapotheek: Neem op je [Kroatië familiereis](#) of je [rondreis door Kroatië](#) een kleine reisapotheek mee met daarin o.a. pleisters, ontsmettingsmiddel en middelen tegen koorts, diarree, verstopping, insectenbeten, zonnebrand en eventueel een middel tegen reisziekte. Denk ook aan een tekentang, thermometer (onbreekbaar), ORS (*Oral Rehydration Salts*, tegen uitdroging) en vitaminetabletten. Voor de hygiëne op reis o.a. een flesje desinfecteergel en ontsmettingsdoekjes.

Europees Medisch Paspoort: Handig om mee te nemen is het Europees Medisch Paspoort, een document waarmee je in urgente situaties veel problemen kan voorkomen. Het paspoort is opgesteld in elf talen, waardoor de hulpverlener (in het buitenland) eenvoudig de gegevens van de patiënt, zijn of haar ziekten, aandoeningen en medicijngebruik kan opzoeken. Ook is vermeld wie de behandelende arts is en wie er in dringende gevallen gewaarschuwd kan worden. Het medisch paspoort is onder andere verkrijgbaar bij huisarts, de Reisdokter, apotheek en GGD.

Goede reisverzekering: In voormalig Joegoslavië vind je ziekenhuizen in de grotere plaatsen en klinieken en gezondheidsposten op het platteland. Het niveau van de medische zorg is in de meeste landen lager dan in West-Europa. De artsen zijn over het algemeen goed opgeleid, maar het ontbreekt vaak aan faciliteiten, geneesmiddelen en goed opgeleid ondersteunend personeel. Het is belangrijk om een goede reisverzekering af te sluiten. Houd er rekening mee dat mogelijk contant moet worden betaald voor de verlening van medische zorg.

Openingstijden

De meeste winkels zijn doordeweeks geopend van 08.00 tot 20.00 uur. In het weekend zijn de winkels vaak tot 14.00 uur open. Openbare diensten en kantoorinstellingen werken van maandag t/m vrijdag tussen 8 en 16 uur.

Reisdocumenten

Internationaal paspoort of identiteitskaart (ID-kaart):

Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort of identiteitskaart dat bij terugkeer van je reis nog minimaal zes maanden geldig is.

Visum:

Voor deze bestemming is er voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit geen visum nodig.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0)23 2210004. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-nl
- Belgische reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-be

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Tijdsverschil

Er is geen tijdsverschil met Nederland en België. Kroatië ligt in dezelfde tijdzone. De zomertijd van Kroatië loopt gelijk aan die van de Benelux.

Veiligheid

Over het algemeen is Kroatië een veilig land om doorheen te reizen. In het binnenland en in de bergen zijn enkele veiligheidsrisico's, dit heeft te maken met niet geruimde mijnen. Let goed op de borden die dit aangeven en wijk niet van de paden af. Net als in elk ander land moet je letten op zakkenrollers. Bewaar waardevolle spullen in de kluis van het hotel en neem niet te veel geld mee op zak.

De Nederlandse overheid heeft een website waar je informatie vindt over alle Nederlandse vertegenwoordigingen wereldwijd. Hieronder vallen bijvoorbeeld ambassades en consulaten. Hier vind je ook actuele informatie over je reis naar Kroatië en de adressen en locaties van de ambassade en de eventuele consulaten in Kroatië. Kijk voor meer informatie op www.nederlandwereldwijd.nl. Belgen kunnen kijken op <http://diplomatie.belgium.be/nl>.

Reisdocumenten

Internationaal paspoort of identiteitskaart (ID-kaart):

Wij adviseren je om op reis te gaan met een internationaal paspoort of identiteitskaart dat bij terugkeer van je reis nog minimaal zes maanden geldig is.

Visum:

Voor deze bestemming is er voor reizigers met een Nederlandse of Belgische nationaliteit geen visum nodig.

Als je afwijkend reist van de groepsreis raden wij je aan om je goed te laten informeren over of je een visum nodig hebt. Onze partner Traveldocs helpt je graag verder en is telefonisch bereikbaar via +31 (0)23 221 00 04. Traveldocs is een gespecialiseerde visumdienst voor Nederland (voor Nederlandse paspoorthouders) en België (voor Belgische paspoorthouders).

Kijk op de website van Traveldocs voor meer informatie:

- Nederlandse reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-nl
- Belgische reizigers bezoeken: visum-legalisatie.nl/koningaap-be

Reizigers die niet beschikken over de Nederlandse of Belgische nationaliteit, dienen zelf contact op te nemen met de betreffende ambassade(s) en hun eventuele visum te regelen.

Reizen met minderjarige kinderen:

Reizigers met meereizende kinderen onder de 18 jaar dienen zelf bij de betreffende ambassade/consulaat te informeren naar eventuele aanvullende toelatingseisen.

Meereizen kind met ouder met andere achternaam:

Wanneer een kind meereist met een ouder met een andere achternaam dan kan gecontroleerd worden of er daadwerkelijk een ouder-kindrelatie is. Doel van deze extra controle is om kind ontvoeringen tegen te gaan.

Sommige landen eisen een verklaring waaruit blijkt dat de meereizende volwassene ook daadwerkelijk de ouder is of het gezag heeft. Informeer hiernaar bij de ambassade of het consulaat van het land van bestemming. We raden aan in dit geval ook aan een internationaal geboortecertificaat mee te nemen, ongeacht de bestemming waar je naartoe gaat.

Het kan zo zijn dat toestemming vereist is van de niet-meereizende ouder. Op de site van de Koninklijke Marchaussee (voor Nederlanders) of bij je stad/gemeente (voor Belgen) kun je een toestemmingsformulier downloaden.

Reist een kind mee met iemand anders dan de ouders, bijvoorbeeld een familielid, dan eisen sommige landen een verklaring waarin de ouders toestemming geven voor deze reis. Je kunt bij de ambassade of het consulaat van het

land van bestemming informeren naar de toelatingseisen die voor dit land gelden.

Het is ten allen tijde je eigen verantwoordelijkheid om te zorgen voor de juiste (in)reisdocumenten.

Accommodatie en transport

Vervoer

Tijdens onze rondreis door Kroatië, Bosnië en Herzegovina & Montenegro maken we gebruik van een eigen (mini)bus. Het hebben van een eigen bus heeft veel voordelen in deze landen. Zo kan er in overleg (en rekening houdend met de reistijd) een stop worden gemaakt wanneer gewenst.

Vanzelfsprekend kan de lokale situatie aanleiding geven tot veranderingen in de route, zoals bijvoorbeeld wegwerkzaamheden. We doen dan uiteraard ons best om een zo goed mogelijke andere route te vinden. Onderweg ga je de grens over van Kroatië naar Bosnië en Herzegovina en naar Montenegro. Houd er rekening mee dat ongeacht de drukte dit soms wat tijd kan innemen.

Reisafstanden:

Luchthaven Zagreb – Hotel Zagreb: 20 km / 45 minuten

Zagreb – Bihac via Una Nationaal Park: 199 km / 4 uur

Bihac – Travnik via Jajce: 205 km / 3,4 uur

Travnik – Sarajevo: 93 km / 1 uur en 45 minuten

Sarajevo – Mostar via Konjic : 150 km / 3 uur

Mostar – Zabljak: 215 km / 4 uur

Zabljak – Petrovac: 177 km / 3 uur

Petrovac – Luchthaven Podgorica: 48 km / 1 uur

NB: De genoemde 'kale' reisduur per dag is sterk afhankelijk van de verkeersdrukke, drukke bij grensovergangen en de wegconditie. De tijd is dan ook uiteraard bij benadering.

Accommodatie

Tijdens deze reis wordt overnacht in twee- of driepersoonskamers, met douche en toilet op de kamer, in schone, waar mogelijk centraal gelegen middenklasse hotels. Je verblijft op basis van logies met ontbijt.

Twee ouders met één kind, één ouder met twee kinderen of drie kinderen uit één gezin worden ingedeeld in een driepersoonskamer. Houd er wel rekening mee dat het dan gaat om een kamer met twee tweepersoonsbedden, wat betekent dat de bedden gedeeld worden. Soms gaat het om een tweepersoonskamer waar een derde bed bijgeplaatst wordt.

Wifi is voor veel reizigers prettig om (via 'social media') contact met het thuisfront te houden. Alle geplande hotels beschikken over wifi, soms alleen in de lobby van het hotel, soms in de gehele accommodatie. Houd er rekening mee dat de kwaliteit en de snelheid van de internetverbinding niet overal optimaal zijn.

Zwaarte van de reis

Deze reis valt in categorie 2.

Vaak krijgen we de vraag of een reis 'zwaar' is. Dit vinden we een moeilijke vraag omdat iedereen een reis op een andere manier ervaart. In het algemeen kun je stellen dat iedereen met een goede lichamelijke en geestelijke conditie zonder problemen kan deelnemen aan onze reizen. Dit betekent bijvoorbeeld dat je altijd je eigen bagage naar je kamer kunt brengen, - ook als er geen lift is - of dat een uitgebreide stadswandeling voor je geen probleem is. Culturele verschillen respecteer je en je kunt goed omgaan met onverwachte gebeurtenissen. Op basis van onze ervaring en de terugkoppeling van onze reizigers en reisbegeleiders geven we voor iedere reis tevens een indicatie voor de ervaren zwaarte. Zo hopen we je te helpen om de reis te kiezen die bij je past zodat jij zelf - én ook je medereizigers! - optimaal kunnen genieten. Bij deze indeling houden we rekening met de gebruikte accommodatie, reisduur, hoogteverschillen, zwaarte van wandelingen & ruimte om zelf invulling te geven aan programma.

De weg van Mostar naar Durmitor is de langste rit tijdens de reis. Tijdens deze rit ga je ook de grens over van Bosnië-Herzegovina naar Montenegro. Houd er rekening mee dat het soms langer kan duren in verband met de drukte bij de

grensovergang. Een flexibele houding en wat lekkers te eten en drinken voor onderweg komt hierbij zeer van pas.

Categorie 1: *Ontspannen reis, voor iedereen goed te doen. Korte reisafstanden, goede hotels, lichte wandelingen, reis met een laag tempo.*

Categorie 2: *Voor iedereen goed te doen. Soms wat langere reisafstanden. Goede hotels, soms avontuurlijke overnachting, eenvoudige wandelingen, reis in een gewoon tempo. Voldoende ruimte om ook zelf invulling te geven aan je reis door verblijf in grotere steden.*

Categorie 3: *Goed te doen voor iedereen die zich voorbereidt en zich flexibel opstelt. Er zitten zwaardere trajecten in de reis zoals langere reisafstanden (> 6 uur), treinreizen, wandelingen over ongebaande paden en/of ongelijke ondergrond, geringe hoogteverschillen en/of (meerdere) overnachtingen in eenvoudige accommodatie en/of je ervaart grote culturele verschillen. Soms minder ruimte om zelf zonder de overige deelnemers op pad te gaan (denk aan verblijf in wildpark).*

Categorie 4: *Redelijk stevige reis door lange reisafstanden, diverse zwaardere en/of meerdaagse wandelingen, hoogteverschillen, regelmatig eenvoudige accommodatie, minder ruimte voor eigen invulling omdat veel in groepsverband gedaan moet worden (verblijf in wildpark, reizen door ruige natuur).*

Categorie 5: *Zware reis die we alleen aanraden voor ervaren reizigers die beschikken over uitgebreide reiservaring en een zeer goede lichamelijke en geestelijke conditie hebben. Denk hierbij aan meerdaagse trektochten, reizen door ruig terrein, lange wandelafstanden per dag en/of grote hoogteverschillen.*

Neem bij twijfel contact met ons op. Wij adviseren jou graag bij de keuze voor een passende reis.

Reisbegeleiding

Al onze groepsreizen worden ter plekke uitgevoerd door **Nederlandstalige of lokale Engelstalige reisbegeleiders**. Bij de vertrekdatum van een reis wordt dit op onze website duidelijk vermeld.

Veel klanten vragen ons of er **veel verschil is tussen een reisbegeleider uit België/Nederland of een lokale Engelssprekende reisbegeleider**. Wij vinden dat er aan beide keuzes voor- en nadelen verbonden zijn en dat iedereen daarom zelf moet afwegen welke keuze voor hem/haar de beste is.

Een **Nederlandstalige reisbegeleider** is meestal opgegroeid in België of Nederland en maakt daarom deel uit van onze westerse cultuur. Met hen is het over het algemeen makkelijker communiceren tijdens de reis, zowel wat betreft de taal als de culturele achtergrond. Daardoor kan deze reisbegeleider het groepsproces makkelijker volgen en bijsturen waar nodig. Vaak hebben zij ook uitgebreid gereisd of gewoond op de bestemming en hebben dus veel kennis over de lokale gebruiken en delen dit graag met je. Ook is de Nederlandstalige reisbegeleider zich zeer bewust van het belang van duurzaam toerisme; ze stimuleren het bezoeken van kleinschalige lokale restaurants, beperken het gebruik van plastic en geven duurzame tips tijdens de reis.

Een **lokale Engelstalige reisbegeleider** is natuurlijk op de bestemming opgegroeid en 'ademt' daarom deze bestemming. Hij of zij is hierdoor de aangewezen persoon om je in te wijden in de lokale gebruiken en cultuur. Overal is hij/zij thuis en dit communiceert erg makkelijk met de lokalen. Zijn of haar Engels heeft vaak een accent waardoor de communicatie iets moeilijker kan verlopen dan met een Nederlandstalige reisbegeleider. Positief is dat zo lokaal werk gecreëerd wordt op de bestemming zodat de lokale economie meer profiteert van je bezoek. Tenslotte geldt vaak een korting op een reis met een lokale Engelstalige reisbegeleider omdat bijvoorbeeld geen intercontinentaal vliegticket voor hen betaald hoeft te worden en wij dit verrekenen in onze prijzen.

Koning Aap stelt **hoge eisen aan de reisbegeleiding**. Een goede reisbegeleider is van grote meerwaarde op de reis! Wij zijn dan ook trots op ons team van professionele reisbegeleiders. Het zijn stuk voor stuk enthousiastelingen die allemaal de **liefde voor 'hun' land(en) graag aan anderen over brengen**. Ruime reiservaring én ervaring in het omgaan met groepen en (bij voorkeur) actieve kennis van lokale gebruiken en de taal zijn bij ons belangrijke selectiecriteria bij de keuze voor onze reisbegeleiders. Voor onze nieuwe reisbegeleiders worden speciale trainingen georganiseerd om ze voor te bereiden op hun rol tijdens de reis. Tijdens deze trainingen krijgen ze ook lastige praktijksituaties voorgeschoteld en leren ze waar de Koning Aap reisformule voor staat.

Daarnaast worden er met regelmaat bijeenkomsten georganiseerd voor de Nederlandstalige reisbegeleiders om essentiële kennis en ervaring uit te wisselen met elkaar en met medewerkers op kantoor, zodat de reizen op allerlei vlakken verbeterd kunnen worden.

De **primaire taak van onze reisbegeleiding** is toezien op een goede logistiek van de reis (vervoer en accommodatie). Ook waakt de reisbegeleiding over het verloop van het programma en over de aandacht die elk onderdeel krijgt. De reisbegeleider organiseert ter plekke een scala aan facultatieve excursies. Daarnaast fungeert hij of zij natuurlijk als centrale vraagbaak. Onze medewerkers kunnen veel vertellen over het land en de plaatselijke gewoonten. Realiseer je wel: een reisbegeleider is geen wandelende encyclopedie. Hoe je uiteindelijk het land ervaart bepaal je zelf, neem dus altijd een goede reisgids mee.

Natuurlijk heeft een reisbegeleider ook niet alles in de hand. Soms is er sprake van overmacht: door overstromingen of aardverschuivingen is de weg versperd, de overheid heeft de treinkaartjes geconfisqueerd of het hotel heeft de kamers al weggegeven. Bij dit soort tegenslagen zal de reisbegeleider op zoek gaan naar een alternatief.

Ondanks alle voorbereidingen en inspanningen van de reisbegeleider kan het gebeuren dat de reis toch niet geheel naar je verwachting verloopt. De reisbegeleider hoort dit dan graag van je, zodat er **ter plekke** naar een oplossing gezocht kan worden.

Het functioneren van onze reisbegeleiders evalueren we na iedere reis aan de hand van door deelnemers **ingevulde evaluatieformulieren**. Zo hebben wij te allen tijde zicht op hoe onze mensen in het veld opereren!

Je reisbegeleider verwacht aan het einde van de reis een **fooi** als zij/hij het werk goed heeft gedaan. Ons advies voor deze fooi verschilt per land, kijk voor een indicatie in de landeninformatie van je reisbestemming.

Bewust op reis

Reizen is andere culturen leren kennen, lokale mensen ontmoeten en prachtige natuur zien. En dat willen we ook nog tot ver in de toekomst. Daarom houden wij bij onze reizen **rekening met milieu, mensen, natuur en cultuur**. Dit is niet alleen noodzakelijk maar ook nog eens heel leuk!

Local Impact Score

Voor elke reis streven we naar een minimale impact op het klimaat en een maximale positieve impact op de lokale omgeving. Om inzichtelijk te maken welk deel van onze uitgaven en de uitgaven van onze reizigers bij de lokale gemeenschap (accommodaties, restaurants en transport) terecht komt, hebben wij een Local Impact Score ontwikkeld.

De Local Impact Score bestaat uit twee elementen. Het eerste deel is opgebouwd uit een berekening van de vlucht, het landarrangement en het geschatte zakgeld. Het tweede deel is opgebouwd uit een waardensysteem van tien duurzaamheidscriteria waarvan wij vinden dat deze de lokale impact vergroten. Deze twee elementen samen vormen samen onze Local Impact score. Hoe hoger de score, hoe meer geld er in de lokale gemeenschap blijft. Lagere scores hebben uiteraard meer aandacht nodig in de toekomst. We doen er alles aan om een score waar mogelijk te verbeteren samen met onze lokale partners. We zullen de scores jaarlijks bijwerken en herzien.

De Local Impact Score van deze reis is: 63

Wil je meer lezen over de Local Impact Score of ben je benieuwd uit welke duurzaamheidscriteria de score is opgebouwd? Wij leggen je dit graag uit op [onze duurzaamheidspagina](#).

Bijkomende kosten en zakgeld

Zakgeld en bijkomende kosten

Het door ons geadviseerde zakgeld is een minimum bedrag voor je maaltijden, drankjes, excursies, entreegelden, ter plaatse te betalen luchthavenbelastingen en fooien. Het bedrag dat je uiteindelijk uitgeeft hangt natuurlijk sterk af van je eigen uitgavepatroon, souvenirs zijn mede daarom niet inbegrepen.

Het door ons geadviseerde zakgeld voor deze reis is ca. € 400 p.p.

Gezamenlijke uitgavenpot

Tijdens je reis kun je regelmatig gezamenlijk deelnemen aan excursies of (niet vantevoren betaalde) maaltijden. Ook zullen er hier en daar gemeenschappelijke fooien betaald worden. Om hiervoor niet elke keer apart te hoeven afrekenen kan er een Gezamenlijke Uitgavenpot ingesteld worden. Aan het begin van de reis wordt door de reisbegeleider van iedereen geld ingezameld voor deze pot. Aan het eind van de reis volgt dan de afrekening, waarbij je geld terug kunt krijgen of bij moet betalen. Met deze uitgaven is rekening gehouden bij de hoogte van ons

adviesbedrag voor het zakgeld.

Landarrangement

Het is ook mogelijk om van deze rondreis alleen het landarrangement te boeken. Je regelt dan zelf de internationale vluchten en de transfer bij aankomst en vertrek. Met de andere deelnemers maak je vervolgens de reis volgens programma. Zo heb je een optimale vrijheid om zelf je reis samen te stellen en de vlucht te kiezen die bij je reisplannen past.

Op het boekingsformulier kun je ook aangeven of we, tegen betaling, nog een extra overnachting bij aankomst moeten regelen. Ook de transfer bij aankomst kan Koning Aap op individuele basis voor je regelen.

Voor al onze reizen hebben we een minimum aantal deelnemers nodig. Houd hier rekening mee voordat je zelf tickets gaat reserveren.

Het is in alle gevallen je eigen verantwoordelijkheid om op tijd bij het beginpunt van de reis aanwezig te zijn. Daarnaast zijn wij niet verantwoordelijk voor sporadische wijzigingen in de vertrekdagen van onze groepsreizen.

Omdat de prijs van een landarrangement per vertrekdagen kan verschillen, is deze prijs op aanvraag. Voor nadere informatie kun je contact opnemen met ons kantoor.

Verzekeringen

Zoals in onze reisvoorwaarden vermeld staat, stellen we het afsluiten van een reisverzekering verplicht. Mocht je nog geen reisverzekering hebben afgesloten, dan ben je verplicht hier vóór vertrek alsnog voor te zorgen. Mocht er onverhoopt iets gebeuren tijdens de reis of voor aanvang van de reis, dan kan dit je veel geld kosten. Door het afsluiten van een verzekering voorkom je hoge kosten. Koning Aap werkt al jaren samen met de bekende reisverzekeraar Allianz Global Assistance. Zij hebben een speciaal pakket van reis- en annuleringsverzekeringen samengesteld dat aansluit op het avontuurlijk karakter van onze groepsreizen.

Je verzekeringen bij Koning Aap afsluiten: de voordelen

Hoewel het niet verplicht is om de verzekeringen bij Koning Aap af te sluiten, raden we dit wel aan. Omdat we goed op de hoogte zijn van de af te leggen reisroutes en ter plaatse beschikken over de medewerking van lokale agenten, zijn eventuele problemen makkelijker op te lossen wanneer de reisverzekering via Koning Aap is afgesloten. Een bijkomend voordeel is dat wanneer een reis onverhoopt niet door mocht gaan, de kosten van de afgesloten reis- en/of annuleringsverzekeringen geheel gerestitueerd worden.

Reis je met een reisgenoot?

Deelnemers die zich samen inschrijven op een reis raden we aan om een reisverzekering af te sluiten bij dezelfde verzekeringsmaatschappij. Bij een eventuele repatriëring van je reisgenoot voorkom je zo dat je als medereiziger (met een andere verzekering) geen toestemming krijgt om ook zonder kosten terug te keren.

Avontuurlijke excursies zijn op eigen risico

Met nadruk willen we er op wijzen dat reizigers die tijdens hun reis deel willen nemen aan avontuurlijke excursies (als raften, duiken, snorkelen, (bamboe)vlotvaren, kanoën, (water)skiën, (wind)surfen, parasailing, deltavliegen, parachutespringen, ballonvaren, bungee jumpen, canopy tour, canyoning, speleologie, mountain trekking, tokkelen, sandboarden, mountain biking, downhill biking en snowboarden) dit voor eigen risico doen en dat we hen dringend aanraden vooraf te controleren of hun reisverzekering deze activiteiten dekt.

Hoe sluit je een verzekering via ons af?

Dat is heel makkelijk! Bij het boeken van een reis, kun je in het boekingsformulier aangeven welke verzekering(en) je wilt bijboeken.

Overzicht verzekeringen

Voor meer informatie verwijzen we je door naar een pagina met meer uitleg over alle verzekeringsmogelijkheden.

- [Verzekeringspakketten voor reizigers uit Nederland](#)
  - [Verzekeringspakketten voor reizigers uit België](#)
-

Veilig op reis

Wij zijn aangesloten bij de SGR en de ANVR. Voor jou als reiziger is dit een veilig gevoel, omdat je bij eventuele problemen altijd kunt terugvallen op deze organisaties.

Ook ons lidmaatschap van het Calamiteitenfonds geeft je de zekerheid dat, bij erkende calamiteiten die niet verzekerd zijn door je reisverzekering, extra kosten vergoed worden.

Veelgestelde vragen

Veelgestelde vragen over [Bosnië-Herzegovina](#) Veelgestelde vragen over [Montenegro](#) Veelgestelde vragen over [Kroatië](#)

Landinformatie

Meer informatie over [Bosnië-Herzegovina](#) Meer informatie over [Montenegro](#) Meer informatie over [Kroatië](#)

Verder nog belangrijk

We raden je aan om goed voorbereid op reis te gaan, lees daarom voldoende over je reisbestemming en vraag goed na welke vaccinaties en andere medicatie je nodig hebt. Hieronder volgen nog een paar belangrijke zaken.

Persoonsgegevens

Zorg dat je je persoons- en paspoortgegevens (als geslacht, geboortedatum, voornamen en achternaam zoals vermeld in je paspoort) correct invult, aangezien deze uiteraard nodig zijn voor het inboeken van je vluchten, eventuele treintickets of accommodatie. Check na ontvangst van je (digitale) boekingsbevestiging of deze gegevens correct staan vermeld. Je bent zelf verantwoordelijk voor het verstrekken van correcte gegevens. Met onjuiste gegevens loop je het risico niet toegelaten te worden op een vlucht of buitenlandse luchthaven.

Feedback

Hoewel wij veel aandacht besteden aan het goed uitvoeren van onze reizen is het mogelijk dat een deelnemer aanmerkingen heeft over de uitvoering van de reis. Om te bewerkstelligen dat deze aanmerkingen direct tijdens de reis naar tevredenheid opgelost kunnen worden, is de deelnemer verplicht de aanmerkingen per omgaande schriftelijk aan de reisbegeleiding mee te delen. Klachten die niet tijdens de reis schriftelijk aan de reisbegeleiding zijn meegedeeld, zullen door ons na afloop van de reis niet in behandeling worden genomen.

Aantal deelnemers

Mocht het gepubliceerde minimum aantal deelnemers niet gehaald worden, dan hebben wij de mogelijkheid om deze reis schriftelijk of mondeling te annuleren. Ook het uiteindelijk niet verkrijgen van de benodigde vliegtickets, kan leiden tot het annuleren van de reis. Wij verplichten ons dit uiterlijk drie weken voor vertrek aan de deelnemers mee te delen.

Adventure Specialists BV

Koning Aap maakt deel uit van een groep avontuurlijke reisorganisaties die vallen onder Adventure Specialists BV. Zij werken op diverse manieren samen om te zorgen dat de reiziger zo veel mogelijk waar krijgt voor zijn geld. Achter de schermen wordt er samengewerkt op het gebied van inkoop en afhandeling en voor de reiziger betekent het dat we de kans vergroten dat de reizen doorgang vinden doordat we belangstellenden naar elkaar kunnen doorverwijzen. In het enkele geval dat een reis wordt geannuleerd, gaan we eerst kijken of we de reiziger kunnen onderbrengen bij één van de andere reisorganisaties (Koning Aap Nederland, Koning Aap België, Shoestring).

Boek niet te laat

Wacht met het boeken van een reis niet te lang, omdat we een maand voor een reis vertrekt (en in sommige gevallen eerder) onze vliegtuigstoelen moeten retourneren aan de desbetreffende luchtvaartmaatschappij. Daarna zijn de stoelen 'op aanvraag'. Bovendien kan laat boeken afwijkende vluchtschema's met bijbehorende vluchttoeslagen, extra transfers en eenpersoonskamertoeslagen met zich meebrengen.

Laatste nieuws

In de uitgebreide reisbeschrijving vind je de meest actuele informatie over onze reizen. In de loop van het jaar kunnen echter veranderingen optreden waardoor mogelijk het dag-tot-dag-programma of het vluchtschema aangepast dient te worden. Uiteraard zoeken we dan altijd naar een zo goed mogelijk alternatief. Al deze veranderingen worden, zodra bekend, vermeld op onze website bij de betreffende reis onder 'Laatste Nieuws'. Indien de inhoud van de uitgebreide reisbeschrijving afwijkt van de informatie in onze algemene brochure, is de beschrijving op onze website bindend.

Verlenging van de reis

Mocht je je reis willen verlengen, dan kun je dit aangeven op je boekingsformulier. Voor het wijzigen van de vlucht ten opzichte van de groepsvlucht brengen we standaard € 50,- per boeking in rekening. Bij de verlenging van je reis kun je te maken hebben met extra kosten, zoals meerkosten voor de vlucht (door bijvoorbeeld een andere luchtvaartmaatschappij of boekingsklasse), het regelen van eigen transfer, extra hotelnachten etc. Wij nemen (na ontvangst van je boekingsformulier!) zo spoedig mogelijk contact met je op om de prijs met je te bespreken. Pas nadat je hiermee akkoord bent gegaan, wordt je boeking definitief.

Tenslotte

Onze rondreizen gaan door landen waar het klimaat en andere factoren kunnen zorgen voor problemen. Dit kan betekenen dat we soms moeten afwijken van het bovenstaande programma. Tussentijdse aanpassingen van dienstregelingen en prijzen van de luchtvaartmaatschappijen kunnen eveneens leiden tot gewijzigde vluchtdagen en reissommen. We doen ons uiterste best om eventuele veranderingen zo snel mogelijk door te geven en de gevolgen ervan zo beperkt mogelijk te houden, maar we zijn niet verantwoordelijk voor factoren die buiten onze macht liggen. Je kunt op onze website kijken voor eventuele wijzigingen.

Adres

Bezoekadres Koning Aap Nederland

Entrada 224 1114 AA Amsterdam - Duivendrecht

Email

info@koningaap.nl

Telefoon

020-7887700

In geval van uiterste nood - 24 uur bereikbaar

Uitsluitend voor noodgevallen kun je ons buiten kantooruren bereiken op +31 (0)20-788 77 00. Je kiest dan in het keuzemenu voor nummer 1. Je wordt dan direct doorverbonden met onze alarmcentrale.

Bij een noodgeval moet je denken aan een last-minute annulering (binnen 24 uur voor vertrek), (vlucht)vertraging of ziekenhuisopname.

Openingstijden

Ons kantoor is geopend op de volgende tijden:

Maandag t/m vrijdag van 10-16 uur

Afspraak met een landenspecialist

Wil je een afspraak maken met één van onze landenspecialisten, bel dan van tevoren voor een afspraak, zodat je er zeker van bent dat je de juiste persoon te spreken krijgt.